

İnsanlar, niyetlerini her zaman "Allah'ın olma" ya odaklayabilseler, hesapsız

[illegible]

أُنزِلَ
فِيهِ
الْقُرْآنُ
هُدًى
لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَات
13;مِّنَ
الْهُدَى
وَالْفُرْقَ
75;نِ فَمَن
شَهِدَ
مِنكُمُ
الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْه
15;وَمَنكَانَ
مَرِيضًا
أَوْعَلَى
سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ
مِّنْ
أَيَّامٍ
أُخَرَ
يُرِيدُ
اللّهُ
بِكُمُ
الْيُسْرَ
وَلاَ
يُرِيدُ
بِكُمُ
الْعُسْرَ
 وَلِتُكْمِ
4;ُواْ
الْعِدَّةَ
وَلِتُكَبِّ
85;ُواْاللّهَ
عَلَىمَا
هَدَاكُمْ
وَلَعَلَّكُ
05;ْ
تَشْكُرُونَ
 “(O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak
ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur’an kendisinde indirildiği
Ramazan ayıdır...” (Bakara, 2/185). Vahiy Meleđi Cebrail(a.s), her yıl Ramazan ayında
Sevgili Peygamberimizle buluşur, karşılıklı olarak birbirlerine Kur’an okurlardı. Ramazanda
camilerimizde ve evlerimizde okunan mukabele ve Kur’an hatimleri Cebrail ile
Peygamberimiz arasında yapılan mukabele uygulamasının bir devamıdır. Ramazan Gecelerinin
İhyası Ve Teravih Namazı Ramazan ayı, Allah’ın kullarına lütftediği çok
mübarek bir aydır. Fakat asıl olan bu kıymetli zaman dilimini gereği gibi ihya etmektir.

Ramazan gecelerinin ihyasıyla ilgili olarak rivayet edilen şu hadis-i şerif dikkat çekicidir:

مَنْ قَامَ
رَمَضَانَ
إِيمَانًا
وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ
مَا
تَقَدَّمَ
مِنْ
ذَنْبِهِ “Kim Ramazan ayının faziletine inanarak ve karşılığını Allah’tan bekleyerek, Ramazanı ibadetle ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır”[6]. Hz. Aişe, Hz.Ali, Hz. Zeynep ve Ebû Hureyre gibi sahabe, Hz.Peygamber’in Ramazan gecelerini ibadetle geçirdiğini özellikle son on gününe çok önem verdiği bildirmektedirler. Görüldüğü gibi Ramazan gecelerini ihya etmek, son derece önemlidir.Ancak gecenin ihyasından maksat; sadece teravih namazı kılmak değildir. Başka hayırlı ve güz el ameller de yapılmalıdır. Kur’an okumak, zikir ve tefekkürle meşgul olmak, Hz. Peygamberin hayatını okumak, ilimle meşgul olmak… Ramazan gecelerinde yapılması gereken işlerden olmalıdır. Oruç tutan kişinin, Ramazan gecelerini, gündüzleri tuttuğu orucun sevabını yok edici davranışlardan uzak olarak geçirmesi de, ihya anlamı taşımaktadır. Bu itibarla insan, Ramazanda her bakımdan kendini hesaba çekmeli, kazandığı güzellikleri korumalı, işlediği günahlardan dolayı da tevbe etmelidir. Deyim yerinde ise yeniden doğmak için Ramazanı bir fırsat bilmelidir. Belirttiğimiz gibi Ramazan gecelerinin ihyasında en verimli ibadet teravih namazıdır. Hz. Peygamber bu namazı kılmış ve ashabına da kılmalarını tavsiye etmiştir. Hz. Ömer döneminden sonra ise teravih namazı İslam’ın bir şiarı haline gelmiş ve Müslümanlar bunu devamlı kılmışlardır. Bu sebeple, mümkün olduğu kadar teravih namazını camide ve cemaatle eda ederek Ramazan gecelerini değerlendirme gayreti içinde olmalıyız. Teravih namazını kılarken de diğer namazlarda olduğu gibi usul ve erkanına riayet ederek acele etmeden kılmalıyız. Burada bir hususu belirtmek istiyorum. Bazı kişiler, teravih namazını kılıp kahvehanelere koşmakta, sabahlara kadar buralarda boş vakit geçirmektedirler. Bu ise son derece yanlış olup ibadet ve tatla, aile yuvalarında huzur ve saadet içerisinde geçirilmesi gereken an ve saatlerin heba edilmesinden, boşa harcanmasından başka bir şey değildir. Ramazan Ve Kadir Gecesi Ramazan günlerinin en önemli olayı Kadir Gecesi olduğu için onun hakkında biraz bilgi vermek istiyorum. Kadir Gecesi, gecelerin en feyizlisi ve bereketlisidir. Bu gece çok şerefli ve müstesnâ bir gecedir. Kur'an-ı Kerim'de müstakil bir sûre ile şerefi yükseltilmiş, Kur’an’ın 97. sûresi olan “Kadir sûresi” buna tahsis edilmiştir. Bu sûrede gece ile ilgili olarak şöyle buyrulur: اِنَّا
اَنْزَلْنَاهُ فى لَيْلَةِ
الْقَدْرِ ()
وَمَا
اَدْريكَ
مَالَيْلَةُ
الْقَدْرِ ()
لَيْلَةُ

الْقَدْرِ
خَيْرٌ مِنْ
اَلْفِ
شَهْرٍ ()
تَنَزَّلُ
الْمَلئِكَةُ
وَالرُّوحُ
فيهَا
بِاِذْنِ
رَبِّهِمْ
مِنْ كُلِّ
اَمْرٍ ()
سَلَامٌى
هِىَ حَتّى
مَطْلَعِ
الْفَجْرِ () “
Doğrusuى biz Kur'an-ı Kadir gecesinde indirmişizdir. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu bilir
misin? Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır, melekler ve ruh (Cebrail) o gecede, Rablerinin
izniyle her tىrlى iş için inerler. O gece tan yerinin ağarmasına kadar bir esenlik tir.
”ى (Kadir, 97/1-5.) Kadir gecesi, Kur’an-ı Kerim’ın inmeye başladığı bir
gecedir. İşte Kur'an-ı Kerim gibi insanlık için bir hidayet rehberi olan kitabın, bىyle bir
gecede inmesi, ona mىstesna bir şeref kazandırmıştır. Bin aydan hayırlı olan bu geceyi ihya
etmek, insan için ne bىyىk bir mazhariyettir, ne bىyىk mutluluktur.
ىyleyse Kur’an-ı Kerîm'in inmeye başladığı bىyle mىbarek bir
gecede yapacağımız ibadetlerden birisi de Kur’an okumak ve anlamı ىzerinde
dىşىnemektir. Kadir gecesinin Ramazan'ın hangi gecesi olduğu konusunda bir
çok gىrىş ileri sىrىlmىştىr. Alimlerin
çoğunluğunun gىrىşى, Ramazan'ın yirmi yedinci gecesi olduğu şeklindedir.
Hz.Peygamber,
الْتَمِسُوهَا فِى
الْعَشْرِ
الأَوَاخِرِ
مِنْ
رَمَضَانَ
لَيْلَةَ
الْقَدْرِ
فِى
تَاسِعَةٍ
تَبْقَى ، فِى
سَابِعَةٍ
تَبْقَى ، فِى
خَامِسَةٍ
تَبْقَى ى “Siz Kadir gecesini
Ramazan'ın son on gىnى içerisindeki tek rakamlı gecelerde arayınız”
buyurulmuştur.[\[7\]](#) Başka bir hadisinde de, فَمَنْ
كَانَ
مُتَح.َرِّيَِ

فَللْْييتَحَرّ
17;َهَا فِى
السَّبْعِ
الأَوَاخِرِ&nbs
p; … “Kim kadir gecesini ararsa onu (Ramazanın) son yedi günü
içerisinde arasın” buyurulmaktadır. [8] Kadir gecesinin, senenin herhangi bir gecesi
olabileceği de rivayet edilmiştir. Ebu Hanife bu görüştendir. Buna göre senenin her
gecesi Kadir gecesi olarak değerlendirilmelidir. O halde gecelerimizi özellikle Ramazan
gecelerini iyi değerlendirmek gerekir. Her gün akşam ve yatsı namazını camide cemaatle
kılan kişi, o geceyi ihya etmiş demektir. Kim bilir o gece belki de Kadir gecesidir. Sabah namazını
camide kılmak da geceyi ihya etmek noktasında çok önemlidir. Kadir gecesinin
öyle bir anı vardır ki, o anda yapılan ibadet ve dualar kabul olur. Bu önemli anı
yakalamak için gecenin bütününü tevbe ve istiğfar ile
geçirmek gerekir. Bunu yapamayanlar, en azından yatsı ve teravih namazlarından sonra bir
miktar dua etmelidirler. Özellikle bu gecede Allah tevbelerimizi kabul eder. Bu itibarla
çokça tevbe ve istiğfar edelim. Ramazan Ve Sosyal Yardımlaşma Sosyal
yardımlaşma Kur’an ve Sünnetin önem verdiği bir konudur.
لاَ يَشْبَعُ
الرَّجُلُ
دُونَ
جَارِهِ. “Komşusu aç
iken, müminin tok dolaşması yakışık almaz”[9] anlamındaki hadis, sosyal dayanışma
duygusunu en çarpıcı bir biçimde gözler önüne sermektedir. Diğer
 taraftan bu konuda ilgisiz kalan müminler uyarılmaktadır. Küçülün
dünyamızda açlara yardıma koşmak her olgun ve imkanı olan müminin temel
görevlerinden biridir, iman olgunluğunun alametidir. Bu itibarla Hz.Peygamberin buyurduğu,
وَأَيُّمَا
أَهْلُ
عَرْصَةٍ
أَصْبَحَ
فِيهِمُ
امْرُؤٌ
جَائِعٌ
فَقَدْ
بَرِئَتْ
مِنْهُمْ
ذِمَّةُ
اللَّهِ
تَعَالَى “Bir mahallede
bir kişi aç kalırsa, o mahalle halkı Allah’ın korumasından çıkar”[10]
anlamındaki hadis, hiçbir zaman hatırdan çıkarılmamalıdır. İşte Ramazan,
yardımlaşmanın dayanışmanın, yaraları sarmanın, ihtiyaçi içerisinde olanların dertleri
ile dertlenmenin zirveye çığı bir aydır. Oruç, fakirlere karşı yardım duygusunu
geliştirir. Ramazan ayı boyunca aç ve susuz kalan insan, yüce Allah'ın ihsan ettiği
sayısız nimetlerin kadrini bilir, O'na şükreder, açlığın ne demek olduğunu anlamak
suretiyle de bunu devamlı tadan fakirlere yardım ellerini uzatır. Dolayısıyla mümin,
imanından kaynaklanan hassasiyet ile çevresinde ihtiyaçsahiplerini araştırıp onların

yalandan, gıybetten, kötü ve boş sözden uzak tutmalıdır. Göz harama bakmamalı, kusur aramamalıdır. Kulak gıybet, dedikodu ve boş sözler dinlememelidir. Gönül güzel şeyler düşünmelidir. Bilinmelidir ki, organları orucu iştirak etmeyi başaramayan kişi ş&eklen oruç tutmuşsa da, oruçtan beklenen gayeye bütünüyle ulaşamamış demektir. Hz Peygamberin,

رُبَّ
صَائِمٍ
لَيْسَ لَهُ
مِنْ
صِيَامِهِ
إَّﻻ
الْجُوعُ.
وَرُبَّ
قَائِمٍ
لَيْسَ لَهُ
مِنْ
قَيَامِهِ
إَّﻻ
السَّهَرُ. “Nice
oruç tutanlar vardır ki oruçtan onlara kalan sadece açlık ve
susuzluktur” hadisi bu gerçeği vurgulamaktadır. [\[12\]](#) Orucun Sağladığı Bazı Maddi
Ve Manevi Yararlar Allah'ın emir ve yasakları kulların iyiliği içindir. Yasaklanan şeylerde
büyük zararlar, yapılması istenilen şeylerde de maddî ve manevî
sayılamayacak kadar yararlar bulunmaktadır. Oruç, sırf Allah’ın emri olduğu
için tutulan bir ibadet olmakla birlikte fert ve topluma yönelik pek çok faydası da
olan bir ibadettir. Orucu, Allah’ın bir emri olarak tutarken bu yararları da göz
önünde bulundurmamak durumundayız. Orucun başlıca yararları şunlardır: Oruç
Kişiyi Şükre Yöneltir: İnsan, kendisine verilen nimetlere karşı şükretmekle
yükümlüdür. Şükür ise ancak, nimetin kıymetini takdir etmek,
nimeti doğrudan doğruya Allah’tan bilmek ve nimete ihtiyaç hissetmekle
mümkündür. Ramazan dışında insan, gerçek açığı tam olarak
hissetmediği için nimetlerin değerini tam olarak takdir edemeyebilir. Ramazan ayında kişi,
oruç sayesinde nimetlerin asıl sahibinin Allah olduğunu kavrar ve gerçek görevi
olan şükre yönelir. Oruç Kötülüklerden Korur: Orucun bir
özelliği de oruçıyü kötülüklerden koruyan bir ibadet
oluşudur. Hz Peygamber (a.s.) bu hususu şöyle dile getirmiştir:

الصِّيَامُ
جُنَّةٌ ،
فَلاَ
يَرْفُثْ
وَلاَ
يَجْهَلْ ،
وَإِنِ
امْرُؤٌ
قَاتَلَهُ
أَوْ
شَاتَمَهُ
فَلْيَقُلْ

إِنِّى
صَائِمٌ .
مَرَّتَيْنِ
“Oruç bir kalkandır. O halde oruçlu kötü söz
söylemesin. Oruçlu kendisiyle çekişip kavga etmek isteyen kişiye ‘ben
oruçluyum, ben oruçluyum’ desin...”[\[13\]](#) “Oruç bir
kalkandır” ifadesiyle orucun ,oruçluya melek özelliği kazandıracağı ve
böylece onu kötülüklerden koruyacağı belirtilmiştir. Oruç Nefsi
Terbiye Eder, Ruhu Olgunlaştırır: İnsan yeryüzünün halifesi olarak yaratılmış
harika bir varlıktır. Bedenle ruh gibi iki farklı unsur insanda iç içedir. İnsanın
mutluluğu bu farklı unsurların dengede tutulmasına bağlıdır. Maddi yapı, ruhi ve manevi
güçlere baskın çıkma eğilimindedir. Bu eğilim sürekli ve etkili olursa
ruhun olgunlaşması ve tekamülü engellenmiş olur. O bakımdan bedenin ruha boyun
eğmesi için bedenin gücünü sınırlayıp ruhun gücünü
artırmak gerekir. Bunu gerçekleştirmenin en etkili yolu açlık, susuzluk, cinsel istekleri
sınırlamak; kalp, zihin ve diğer organları denetim altına almaktır. İşte bütün bunlar
oruç sayesinde sağlanabilir. Oruç Sabır ve İrade Gücü Kazandırır: İnsan
hayatının tatlı ve huzurlu günleri olduğu gibi, acılı ve sıkıntılı dönemleri de vardır.
Çoğu kere nimet ve rahmete ulaşmanın yolu zahmet ve mihnetlere katlanmaktan
geçer. Bu yünüyle sabır başarıya ulaşmanın en önemli şartlarından biridir.
Oruçlu olduğu için sahip olduğu şeylere el sürmeyen kişi, iradesine hakim
olmuş, nefsinin zorluklara alıştırmak eğitmiş ve üstün bir meziyet kazanmış
olur.Böyle bir insan acılı ve sıkıntılı durumlar karşısında sabır ve tahammül
göstererek soğukkanlılığını koruyabilir. Bu sebeple oruç, insana ileride
karşılaşabileceği güçlüklerle karşı hazırlık eğitimi yaptırır. İnsan fıtratı,
başkaldıran bir yapıya sahip olduğu için çoğu zaman aşırılıklar gösterir. Onun
aşırılıklarını bastırmak için iradeyi güçlendiren ruhu arındıran oruca mutlaka
ihtiyaç vardır. Oruç Ahlakı Güzelleştirir: Oruç insana iyi huylar
kazandıran köklü bir irade terbiyesi ve ahlak eğitimidir. Bir hadis-i Şerifte şöyle
buyurulmaktadır: مَنْ لَمْ
يَدَعْ
قَوْلَ
الزُّورِ
وَالْعَمَلَ
بِهِ
فَلَيْسَ
لِلَّهِ
حَاجَةٌ فِى
أَنْ يَدَعَ
طَعَامَهُ
وَشَرَابَهُ
“Kim yalan söylemeyi ve yalanla iş görmeyi bırakmazsa Allah, onun
yemesini-içmesini bırakmasına hiç değer vermez”[\[14\]](#) anlamındaki hadis,
orucun hedefinin kötü huylardan uzak kalmak olduğunu açıkça
göstermektedir. Oruç kötü alışkanlıklardan kurtulmak ve iyi alışkanlıklar
kazanmak için çok önemli bir fırsattır. Alışkanlıkların insan hayatı
üzerinde büyük bir etkisi vardır. Kötü alışkanlıklara
müptelâ olan, onların etkisinden kurtulmak için çok kuvvetli bir iradeye

[illegible]